

Súd: Okresný súd Partizánske  
Spisová značka: 2P/24/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615200778  
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš  
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3615200778.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred samosudcom Mgr. Michalom Vigašom v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Q. P., K.. XX.XX.XXXX, toho času bytom Ž. K. K., B. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, dieťa rodičov : matky Q. G., K.. XX.XX.XXXX, O. V., B. R. XXXX/XX a otca Q. P., K.. XX.XX.XXXX, O. Ž. K. K., B. XXX, v konaní o úpravu práv a povinností k maloletemu dieťaťu a o zverenie maloleteho dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov U. P., K.. XX.XX.XXXX U. Q. P., K.. XX.XX.XXXX, spoločne bytom Ž. K. K., B. XXX, takto

### rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/24/2014-29 zo 26.08.2014 a to tak, že maloletú Q. P., K.. XX.XX.XXXX, z v e r u j e s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov U. P., K.. XX.XX.XXXX U. Q. P., K.. XX.XX.XXXX, ktorí budú oprávnení a povinní osobne zabezpečovať starostlivosť o maloletú, zastupovať ju v bežných záležitostiach a spravovať jej majetok iba v bežných veciach.

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/24/2014-29 zo 26.08.2014 tak, že s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku z a v ä z u j e otca maloletej Q. P., K.. XX.XX.XXXX, prispievať na výživu maloletej Q. P., K.. XX.XX.XXXX sumou 27,13-€ mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a v budúcnosti pri zmene životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa daného mesiaca vopred k rukám starých rodičov maloletej Q. P., K.. XX.XX.XXXX U. U. P., K.. XX.XX.XXXX.

Matka maloletej Q. G., K.. XX.XX.XXXX, j e p o v i n n á s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku prispievať na výživu maloletej Q. P., K.. XX.XX.XXXX sumou 50,-€ mesačne, vždy do 15. dňa daného mesiaca vopred k rukám starých rodičov maloletej Q. P., K.. XX.XX.XXXX U. U. P., K.. XX.XX.XXXX.

Súd u p r a v u j e styk matky s maloletou Q. P., K.. XX.XX.XXXX tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou Q. v utorok a piatok každého kalendárneho týždňa vždy v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu každého kalendárneho týždňa v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že osoby, ktorým je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sú povinné maloleté dieťa na styk s matkou riadne pripraviť, v určený deň a hodinu maloleté dieťa matke odovzdať v mieste bydliska maloleteho dieťaťa a v určený deň a hodinu maloleté dieťa od matky maloletej prevziať.

Súd právo styku otca maloletej s maloletou n e u p r a v u j e.

Súd návrh otca maloletej z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

#### o d ô v o d n e n i e :

Dňa 04.12.2014 podal otec maloletej Q. P. návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.), ktorým sa domáhal zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti s účinnosťou od 28.11.2014 a určenia vyživovacej povinnosti matke v sume 30,-€ mesačne.

Návrh na vydanie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že maloletá Q. pochádza z jeho vzťahu s Q. G.. Keďže od júna 2014 s matkou dieťaťa nežili v spoločnej domácnosti, podala matka maloletého dieťaťa návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/24/2014-29 zo dňa 26.08.2014 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu sumou 30 € mesačne. V októbri 2014 otec obnovil spolužitie s matkou maloletého dieťaťa. Dňa 28.11.2014 odišla matka maloletého dieťaťa zo spoločnej domácnosti za svojim novým priateľom do obce Hodruša Hámre a maloletú Q. nechala v starostlivosti otca. Správanie matky po skúsenostiach zo vzájomného spolužitia považuje za nezodpovedné. Chce svojej dcére poskytnúť stabilné prostredie pre jej fyzický a psychický vývoj preto podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/90/2014-8 zo dňa 11.12.2014, vykonateľným dňa 11.12.2014 a právoplatným dňa 12.05.2015 tento nariadil predbežné opatrenie, ktorým sa maloleté dieťa Q. P., K.. XX.XX.XXXX, dočasne zverilo do starostlivosti otca, a matke bola určená povinnosť prispievať na výživu maloletej Q. počas vykonateľnosti tohto predbežného opatrenia sumou 27,13-€ mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a v budúcnosti pri zmene životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktorú bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

Návrhom vo veci samej zo dňa 17.02.2015 sa otec maloletej domáha zmeny rozhodnutia Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/24/2014-29 z 26.08.2014, ktorým bola maloletá Q. zverená do starostlivosti matky a zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca, tiež určenia vyživovacej povinnosti matky k maloletej vo výške 30,-€ mesačne. Návrh odôvodnil tak, že matka sa o maloletú od opätovného rozchodu s otcom dieťaťa nezaujíma. Počas vianočných sviatkov ju navštívila len raz, nemá stále bývanie ani vytvorené podmienky pre výchovu maloletej, jej správanie je egoistické a nezodpovedné. Otec dieťaťa žije v domácnosti jeho rodičov, ktorí mu pomáhajú aj so starostlivosťou o dieťa.

Matka maloletej s návrhom počas priebehu súdneho konania až do pojednávania dňa 05.08.2015 nesúhlasila, na pojednávaní dňa 05.08.2015 súhlasila aj s ponechaním doterajšej právnej úpravy starostlivosti o maloletú aj s tým, že by súd návrhu otca maloletej vyhovel.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 22.04.2015, 20.05.2015 za prítomnosti účastníkov konania a dňa 05.08.2015 v neprítomnosti otca maloletej za splnenia podmienok uvedených v § 101 ods. 2 O.s.p.

Na pojednávaní dňa 05.08.2015, vzhľadom k zmene rozhodných skutočností majúcich vplyv na starostlivosť o maloleté dieťa kolízny opatrovník navrhol zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov dieťaťa Q. P. U. U. P.. Tí sa pojednávania dňa 05.08.2015 osobne zúčastnili v postavení účastníkov konania a so zverením maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti vyjadrili súhlas.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca dieťaťa, svedka V. O. - druha matky dieťaťa, starých rodičov dieťaťa Q. P. U. U. P., oboznámil sa s obsahom spisového materiálu, pripojeným spisom

tunajšieho súdu sp. zn. 2Ps/8/2014, sp. zn. 4P/24/2015, sp. zn. 2P/90/2014, správou o šetrení pomerov v rodine maloletej a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/24/2014-29 zo dňa 26.08.2014, právoplatným dňa 12.9.2014 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu sumou 30 € mesačne, s účinnosťou od 01.07.2014, s určením zročného výživného. Súd upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry kalendárny týždeň v nedeľu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska matky a maloletej za prítomnosti matky s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, v určený deň a hodinu maloleté dieťa otcovi odovzdať a v určený deň a hodinu maloleté dieťa od otca prevziať. Otec je oprávneným v určený deň a hodinu maloleté dieťa od matky prevziať a povinný v určený deň a hodinu maloleté dieťa matke odovzdať.

Podľa správy o šetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske - odbor sociálnych vecí a rodiny, zo dňa 20.04.2015 (č.l. 26), otec maloletého dieťaťa je nezamestnaný, práceneschopný, požiadal o priznanie invalidného dôchodku z dôvodu duševného ochorenia. Býva v 4-izbovom byte svojich rodičov. Domácnosť je riadne zariadená, udržiavaná na primeranej hygienickej úrovni. So starostlivosťou o maloletú pomáhajú otcovi jeho rodičia. Maloletá je spokojná a zdravá, Matka dcéru navštevuje len minimálne, na jej výživu neprispieva. Matka v dobe podania správy bývala s priateľom V. O. v 2-izbovom prenajatom byte, zariadenom skromne starším nábytkom, udržiavanom na priemernej hygienickej úrovni. Dieťa podľa správy ÚPSVaR Banská Štiavnica, úsek sociálnych vecí a rodiny Žarnovica, malo v prenajatom byte pripravenú izbu s váľandou, skriňou a šatstvom. Matka bola nezamestnaná pričom nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Podľa vyjadrenia matky jej otec navrhol, aby sa k nemu vrátila, čo ona odmietla.

Z výpovedí matky v priebehu konania vyplynulo, že nesúhlasila s návrhom otca dieťaťa, pričom žiadala dieťa ponechať v svojej starostlivosti. Poukazovala na bránenie v styku s maloletou zo strany rodiny otca dieťaťa. Uviedla, že po rozhodnutí súdu o zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti obnovili opäť asi na dva až tri mesiace spolužitie s otcom dieťaťa. Našla si však priateľa a chcela za ním s dieťaťom odísť čo jej otec nedovolil, nakoniec sa dohodli, že sa o maloletú otec postará, kým bude ona odcestovaná. Keď sa matka vrátila otec už bol presťahovaný s dieťaťom u rodičov v Žabokrechoch nad Nitrou. Matka bývala s novým priateľom u jeho rodičov, potom od novembra 2014 do konca januára 2015 v Oslanoch v byte jej kamarátky, od 1.2.2015 bývali s priateľom v prenajatom byte v Žarnovici. Matka maloletej na pojednávaní dňa 22. 04.2015 uviedla, že nepracuje, nie je ani evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nevedela, že je to potrebné, živil ju jej priateľ, ktorý platil aj nájomné. Matka doposiaľ nebola riadne zamestnaná, pracovala len brigádne predávaním pohľadníc od novembra 2014 do februára 2015 s príjmom asi 10,- € denne. Maloletá mala v byte detskú izbu s hračkami. Na pojednávaní dňa 5.8.2015 matka vyjadrila súhlas tak s návrhom otca, ako aj keby bolo dieťa ponechané naďalej v jej starostlivosti. Uviedla, že s otcom dieťa opätovne obnovila vzťah, uviedla, že sa chce zamestnať v Partizánskom v Tesco, kde má ísť na pohovor alebo v Českej republike, kde žijú jej rodičia. Z priateľom V. O. už ukončila vzťah koncom mesiaca máj 2015, hoci majú naďalej prenajatý byt v Žarnovici, v ktorom bývala po rozchode sama až do začiatku mesiaca júl 2015. V súčasnosti býva u svojej sestry v Partizánskom, ktorá vychováva maloleté dieťa. Ide o jednoizbový byt, kde má v kuchyni matka maloletej k dispozícii posteľ. Uviedla, že z bytu v Žarnovici ešte veci pre maloletú do bydliska v Partizánskom neprivezla. Matka nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, privyrába si predávaním pohľadníc, čo upresnila ako vyberanie peňazí na dobročinné zbierky pre neziskovú organizáciu na východnom Slovensku, za čo dostáva odmenu 150-240,-€ mesačne. Z tohto dôvodu sa aj počas pracovného týždňa nezdržiava v Partizánskom, ale býva na ubytovni v meste Sabinov. Po obnovení vzťahu s otcom dieťaťa sa matka s otcom a maloletou stretáva, pravidelne otec ju navštevuje v popoludňajších hodinách a vracia sa domov večer okolo 21:00 hod. Maloletá u matky neprespáva. Matka prezentovala úmysel bývať s otcom maloletej opäť v spoločnej domácnosti, nájsť si spoločné bývanie v Partizánskom alebo v Českej republike. Matka počas celého súdneho konania uvádzala, že na výživu dieťaťa neprispieva, pričom neplatí ani súdom určené výživné, poukazovala na dôvod, že neplatí lebo otec maloletej požíva alkohol, na pojednávaní dňa 5.8.2015 odmietla uviesť dôvod neplnenia vyživovacej povinnosti. Matka inú vyživovaciu povinnosť nemá, nie je vlastníkom nehnuteľností ani hnuťelných vecí vyššej hodnoty.

Otec maloletej na pojednávani dňa 22.04.2015 uviedol, že na jeseň roku 2014 obnovil spolužitie s matkou dieťaťa, no tá od neho odišla dňa 28.11.2014 za svojim novým priateľom pričom dieťa nechala v jeho starostlivosti. Žije u svojich rodičov. Matka dcéru navštívila len raz cez Vianoce 2014 a potom v marci 2015, v kontakte je s matkou len cez sociálnu sieť. Od odchodu zo spoločnej domácnosti matka na maloletú nijako neprispieva. O maloletú sa matka informovala len občas telefonicky alebo cez sociálnu sieť. Otcovi so starostlivosťou o maloletú pomáhajú jeho rodičia brat a stará matka, jednotlivé úkony starostlivosti o maloletú však vykonáva aj sám. Uviedol, že asi v roku 2013 mu bola diagnostikovaná schizofrénia, vybavuje si invalidný dôchodok. Otec maloletej je poberateľom rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Inú vyživovaciu povinnosť nemá, nie je vlastníkom nehnuteľností ani hnutelných vecí vyššej hodnoty. Alkoholické nápoje nepožíva asi dva mesiace, užíva pravidelne lieky.

Svedok V. O. - druh matky dieťaťa na pojednávani dňa 20.05.2015 uviedol, že po nadviazaní vzťahu s matkou maloletej bývali asi tri týždne u jeho rodičov potom u spoločnej kamarátky v Oslanoch a napokon si prenajali byt v Žarnovici. Matka maloletej chodievala k jej sestre v Žabokrekochoch nad Nitrou. Matka sa snažila stretnúť s dieťaťom no otec sa s maloletou nedostavil. Vie o stretnutí v marci 2015. Na miesto matky s otcom dieťaťa komunikoval on. Ako dôvod nekontaktovania sa matky s dieťaťom od pojednávania dňa 22.04.2015 uviedol, že osobného styku s maloletou sa nedožadovali, lebo si mysleli, že im nebude umožnený. Matka sa nesnažila ani telefonicky kontaktovať otca, lebo mala pokazený telefón a nemali sa ako dovolať.

Stará matka dieťaťa U. P. na pojednávani dňa 20.05.2015 uviedla, že v súčasnosti sa otec o dieťa riadne stará. Podala na návrh na pozbavenie spôsobilosti otca dieťaťa na právne úkony pretože je tento veľmi ovplyvniteľný, neuváženie v čase spolužitia s matkou dieťaťa uzavreli zmluvy pôžičkách v tom čase aj vo zvýšenej miere požíval alkohol. V tom čase sa prejavovali aj nedostatky v starostlivosti o dieťa, matka sa o dieťa nedostatočne starala, podával mu surové párky, nevedela zabezpečiť jeho riadne stravovanie. Keď malo dieťa pol roka malo svrab na tele, čo preukázala fotografiou. Matka išla s dieťaťom k lekárovi až na naliehanie starej matky. Stará matka zakázala synovi ísť za matkou dieťaťa len v decembri 2014 lebo sa bála, že bude požívať alkohol, ten aj tak odišiel a požíval alkohol. Dňa 05.08.2015 na pojednávani uviedla, že od posledného pojednávania vo veci sa matka dieťaťa stretla so synom a dieťaťom prvý krát 3.6.2015, predtým sa o ňu nezaujímal, nevidela ju asi 7 mesiacov, pri tom prvom stretnutí 3.6.2015 jej nič neprinesla ani len čokoládu. Potom začala maloletú a otca maloletej kontaktovať až asi 3 týždne spätne, kedy sa stretli v pohostinstve u Bezáka a bavili sa spolu s otcom dieťaťa, odvtedy sa stretávajú pravidelne najmä od piatku do nedele, kedy chodí syn s maloletou za matkou dieťaťa. Odchádza tak okolo 10 doobeda a odchodí večer okolo 21:00 hod. Dieťa cez noc u matky nebolo. Matka dieťaťa priniesla aj hračky a oblečenie, ktoré teraz dieťa nosí. Stretávaniu sa matky s dieťaťom nebránili. Snažili sa len zabrániť odchodu otca s dieťaťom keď mal vypité, keď bola u nich aj polícia. Rodičia s dieťaťom sa často prechádzajú po meste, dieťa je potom nervózne, pričom bolo aj choré. Otec dieťaťa poberá rodičovský príspevok, tento je využívaný v prospech dieťaťa, avšak malú sumu má otec pre svoju potrebu, ide o sumu 20 €, za čo si kúpi tabak alebo pivo. Syn je pritom psychiatricky liečený a má požívať lieky. Asi 2 týždne spätne bol opitý, preto mu nechceli dať dieťa, keď chcel ísť za matkou, napokon však s maloletou odišiel. Syn nepije denne, raz za týždeň si však pivo dá. So synom sú dohodnutí, že raz za čas si odbehne za kamarátmi, vtedy si aj vypije, vtedy sa o dieťa starajú len starí rodičia. Stará matka dieťaťa je zamestnaná. Pracuje na riadny pracovný pomer, ide o jednozmennú prevádzku od 7 do 15:30 hod., jej príjem je cca 400 € netto. Od 8-11 hod pracuje aj jej druhý syn Q. denný režim je taký, že syn ráno požije tabletky, potom je s maloletou asi do 11, keď príde Q., ktorý mu so starostlivosťou o maloletú pomôže, Q. si oddýchne, poobede s maloletou chodí na prechádzku. Celý ten čas je doma jej manžel, ktorý dohliada na starostlivosť o maloleté dieťa. V súčasnosti býva v ich domácnosti aj prastará matka maloletej. Otec dieťaťa na domácnosť neprispieva. Synovo správanie sa zmenilo potom, čo sa k nemu vrátila matka dieťaťa, tvrdí, že s ňou chce odísť aj s dieťaťom nájsť si samostatné bývanie, z tohto dôvodu je ku nej agresívny. Stará matka sa cíti byť schopná vykonávať starostlivosťou maloletú Q.. Má zvýšený krvný tlak, užíva z tohto dôvodu lieky.

Starý otec dieťaťa Q. P. na pojednávani dňa 20.05.2015 uviedol, že matka má telefonický kontakt na otca dieťaťa aj ich rodinu. Dňa 05.08.2015 vyjadril súhlas so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Je manželom U. P.. Je na predčasnom starobnom dôchodku, poberá dôchodok 335 € mesačne. Cíti sa byť schopný vychovávať maloletú, hoci jeho zdravotný stav sa zhoršil

v máji 2015, kedy mu bola diagnostikovaná cukrovka, injekčne tak dostáva inzulín 3 krát denne. Otec maloletej ho rešpektuje.

Z výpovedí starých rodičov dieťaťa a správy ÚPSVaR Partizánske, súd zistil, že otec maloletej je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a rodinný prídavok na maloletú, iný príjem nemá. Rodičia otca dieťaťa uviedli, že v mesiaci júl 2015 bolo rozhodnuté o zníženej schopnosti vykonávať prácu otca dieťaťa o 60%, pričom ešte nebolo rozhodnuté o priznaní jeho invalidného dôchodku. Matka bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 3.8.2012 do 24.02.2013. (č.l. 16-19, 50-52 spisu).

Zo správy MUDr. Márie Majzlanovej zo 7.5.2015 (č.l. 35) vyplynulo, že otec maloletej je v jej ambulancii evidovaný od 02.12.2013 pre inú bližšie nešpecifikovanú schizofréniu u subnormnej osobnosti. Údajne naposledy užil alkohol v decembri 2014.

V konaní vedenom na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 2Ps/8/2014 súd koná o návrhu starej matky dieťaťa U. P. o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony otca dieťaťa Q. P.. Zo záverov znaleckého posudku č. 9/2015 z 10.06.2015 znalkyne MUDr. Anežky Imriškovej, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie psychiatria súd zistil, že otec maloletej trpí duševnou poruchou - poruchou osobnosti, emočne nestabilnou, impulzívnou a ľahšou duševnou zaostalosťou. Ochorenie sa u neho prejavuje neadekvátnym správaním s dominanciou agresívnych raptov s auto a heterodeštruktívnym správaním s rušivým vplyvom na okolie možnosťou až psychotických dekompenzácií, obmedzenou sebestačnosťou s nutnosťou permanentného usmerňovania okolím. Posudzovaný je čiastočne schopný vybavovať si svoje záležitosti, jeho schopnosť ovládať svoje patické chovanie je veľmi obmedzená až vylúčená, je nutné farmakologické kupírovanie. Znalkyňa odporúčala čiastočné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony a to vo vzťahu k hospodáreniu s peniazmi a rozhodovaniu o jeho liečbe. Duševná porucha otca maloletej je v súčasnosti pri farmakologickom kupírovaní a trvalom opatovaní v rodine parciálne stabilizovaná. V prípade zmeny okolností, zásadnej zmeny sociálnej situácie, strate zázemia je prognóza jeho stavu závažná. Je hrozba vystupňovania osobnostných rysov s negatívnym dopadom na správanie a možno až nutnosťou na prehodnotenie komplexnej právnej spôsobilosti vyšetrovaného. Podľa názoru znalkyne otec maloletej nie je schopný bez asistencie iných osôb vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Má na to vplyv osobnostná štruktúra vyšetrovaného v kombinácii s nízkym intelektom, čo nepredpokladá jeho schopnosť ekonomicky zabezpečiť rodinu, zabezpečiť psychosociálny vývin dieťaťa, vzhľadom ku schopnostiam samotného vyšetrovaného. Keďže sám vyšetrovaný potrebuje dohľad, má obmedzenú sebestačnosť o to viac je oslabená jeho schopnosť starať sa sám o maloleté dieťa. Pokiaľ má otec maloletej zabezpečené stabilné prostredie, je schopný aj vykonávať popri tom prácu, pri minimálnej záťaži, pri akejkoľvek záťaži mimo stereotypu jeho schopnosť zabezpečovať si vlastné záležitosti klesá a prejavujú sa agresívne stránky jeho povahy. Vyšetrovaný je vo svojom správaní sugestibilný - ovplyvniteľný, to znamená že pokiaľ je nad ním dozor zodpovednej osoby, dokáže vykonávať bežné úkony avšak pokiaľ je zodpovednosť iba na ňom alebo je ovplyvniteľný nezodpovednou osobou nedokáže hospodáriť s finančnými prostriedkami adekvátnym spôsobom. Znalkyňa vyjadrila aj pochybnosť o jeho schopnosti samostatne sa podrobovať liečbe, užívať lieky, či chodiť na lekárske kontroly z vlastnej iniciatívy. Súd na pojednávaní dňa 05.08.2015, rozsudkom, ktorý v dobe rozhodovania v tejto veci nenadobudol právoplatnosť ani vykonateľnosť rozhodol tak, že obmedzil spôsobilosť na právne úkony otcovi maloletej tak, že nie je spôsobilý nakladať s nehnuteľným majetkom, preberať dôchodok a iné dávky sociálneho zabezpečenia, uzatvárať úverové zmluvy, pôžičky, nakupovať tovar na splátky, byť ručiteľom iným osobám, nemôže samostatne hospodáriť s finančnými prostriedkami a majetkom v hodnote presahujúcej 30,-eur mesačne a nemôže samostatne rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, liečebnej starostlivosti vrátane odmietnutia zdravotnej starostlivosti a pri rozhodovaní o umiestňovaní do zariadení sociálnej starostlivosti. Navrhovateľka v uvedenej veci - stará matka maloletej k spolužitiu s otcovi maloletej a jeho spôsobilosti zabezpečovať bežné záležitosti uviedla, že syna musia neustále kontrolovať, o maloletú sa však stará, chodí s ňou aj na prechádzky, dávajú však vždy na neho pozor, pretože vedia, že si aj vypije alkohol, pričom berie lieky. Syn nevedel hospodáriť s peniazmi už počas spolužitia s jeho družkou, takto sa zadlžoval. Nahovoril aj svoju babku, táto mu stále dávala peniaze, ktoré míňal so svojou priateľkou. Boja sa aj jeho správania, dozerajú, aby bral lieky. Vedel aj o súdnom pojednávaní, pričom zostal ležať doma v posteli. Poberá rodičovský príspevok, starí rodičia však dohliadajú na riadne hospodárenie s týmito prostriedkami. S tým on súhlasí,

necháva si pre seba iba malú sumu. K prejavom agresívneho správania otca dieťaťa uviedla, že to sa v poslednej dobe aj v súvislosti s tým, že sa jeho priateľka snaží ku nemu vrátiť zhoršilo, vyhráňa sa ublížením na zdraví rodine s tým, že bola volaná aj polícia, keď si chcel dieťa zobrať avšak keďže dieťa je v jeho starostlivosti, bolo mu to umožnené.

Starí rodičia dieťaťa vyjadrili súhlas so zverením maloletej do ich osobnej starostlivosti. Ide o osoby bezúhonné, reálne vykonávajúce starostlivosť o maloletú už od návratu otca do ich domácnosti, pričom títo dohliadajú aj nad správaním otca dieťaťa pokiaľ ide o vybavovanie jeho bežných záležitostí, zdravotnú starostlivosť ako aj pravidelné užívanie liekov otcom maloletej.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 46 ods. 1 zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že v konaní bolo preukázané, že existujú dôvody na zmenu zverenia maloletého dieťaťa avšak nie do starostlivosti druhého z rodičov ale keďže rodičia nezabezpečujú či ako v prípade otca nemôžu zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa je v záujme maloletého dieťaťa jeho dočasné zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov dieťaťa - spoločnej starostlivosti manželov.

Na základe vykonaného dokazovania má súd preukázané, že od poslednej úpravy práv a povinností k maloletej Q. došlo k zmene rozhodných skutočností, ktoré doposiaľ vykonateľným rozhodnutím súdu viedli k dočasnému zvereniu dieťaťa do starostlivosti otca. Duševná porucha otca maloletej sa prejavuje agresivitou, auto a heterodeštruktívnym správaním, obmedzenou sebastačnosťou s nutnosťou permanentného usmerňovania okolím. Nie je schopný hospodáriť s finančnými prostriedkami, pokiaľ nie je nad ním dohľad zodpovednej osoby prostriedky nevyužíva hospodárne. Otec maloletej požíva alkoholické nápoje napriek tomu, že berie lieky a je psychiatricky liečený, na viac nie je schopný samostatne a z vlastnej vôle sa liečbe podrobovať. Tieto skutočnosti majú podstatný vplyv na jeho spôsobilosť riadne a najmä samostatne zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Z tohto súd nepovažuje otca maloletej za osobu schopnú zabezpečovať samostatne riadnu starostlivosť o maloleté dieťa.

Matka maloletej, ktorej bolo rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/24/2014-29 zo 26.08.2014 maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti v súčasnosti nemá vytvorené podmienky na osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. V mieste bydliska v Partizánskom, kde tiež býva len krátkodobo a ako sama prezentuje len dočasne, sa zdržiava len cez víkendy, pričom v pracovné dni býva v ubytovni v Sabinove, v ktorého okolí uvádza, že si privyrába. V jednoizbovom byte, kde ju prichýlila sestra nemá okrem spoločnej postele žiadne veci maloletej. Hoci prezentuje úmysel obnoviť spolužitie s otcom dieťaťa, toto naposledy ukončila, keď opustila spoločnú domácnosť, dieťa zanechala otcovi napriek súdnemu rozhodnutiu, ktorým bolo zverené do jej starostlivosti a nadviazala vzťah s novým priateľom, s ktorým ako uvádza má stále prenajatý byt. Matka maloletej je dlhodobo nezamestnaná, nie je ani evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, v čase spolužitia s predchádzajúcim partnerom ju tento živil, v súčasnosti si privyrába pri dobročinných zbierkach na východnom Slovensku. Záujem stabilne riešiť príjem ako aj otázku bývania dlhodobo len ústne prezentuje, ale reálne neuskutočňuje. O maloleťú neprejavovala počas jej spolužitia s predchádzajúcim partnerom žiadny riadny záujem. Vyživovaciu povinnosť si neplnila vedome uvádzajúc iracionálne alebo žiadne dôvody.

Zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa v čase vzájomného spolužitia rodičov maloletej podľa vyjadrenia starých rodičov ako aj ostatných vedľajších dôkazov potvrdených čiastočne samotnou matkou dieťaťa či otcom, poukazujú na značnú nestabilitu prostredia pre riadnu výchovu maloletého dieťaťa nedostatky vo výžive a zabezpečení riadnej zdravotnej starostlivosti o dieťa nevynímajúc.

Stabilné prostredie maloleťmu dieťaťu už od decembra roku 2014 poskytujú starí rodičia maloletej, v ktorých domácnosti otec s maloleťou býva. Títo sa osobne o maloleťú starajú a na viac dohliadajú aj na otca maloletej, ktorý aj podľa záverov znaleckého dokazovania má obmedzenú sebastačnosť a vyžaduje dohľad.

Pretože má súd za to, že nie je v prospech bezpečnosti, zdravia a vytvorenia vhodného a stabilného prostredia pre výchovu maloletej ponechať maloleté dieťa v starostlivosti rodičov, o to viac, že existuje hrozba zopakovania situácie, keď o maloleté dieťa nebude riadne postarané, nebude možné účinne sledovať starostlivosť rodičov o dieťa, keďže samotná matka prezentuje možnosť odísť otcom dieťaťa a s dieťaťom do Českej republiky, poukazujúc aj na zanedbávanie starostlivosti o maloleťú počas ich vzájomného spolužitia a neschopnosť riadne hospodáriť a zabezpečovať potreby dieťaťa, súd zveril maloleťú do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Takto nedôjde k zmene prostredia, v ktorom je maloleťá v súčasnosti vychovávaná, a rodičia maloletého dieťaťa budú môcť preukázať, že sú schopní opätovne spoločne vykonávať riadnu starostlivosť o dieťa, alebo budú vytvorené podmienky pre riadnu

starostlivosť o dieťa u jedného z rodičov. Dieťa bude pritom stále v kontakte s otcom, ktorý býva s rodičmi v spoločnej domácnosti a aj s matkou, pretože nebolo preukázané, že by jej v kontakte s dcérou, pokiaľ skutočný, nie len formálny záujem prejavila, bolo bránené.

Pretože súd zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, súd návrh otca maloletej, ktorým navrhol dieťa zveriť do starostlivosti otca zamietol.

Pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej súd prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Pretože otec maloletej poberá len rodičovský príspevok, iný príjem nemá na viac v súvislosti s jeho zdravotným stavom je jeho schopnosť zamestnať sa obmedzená, súd určil výživné otca v minimálnej zákonnej výške. Pretože bolo preukázané v priebehu konania dostatočne, že matke maloletej nebránia žiadne objektívne dôvody sa zamestnať, je nezamestnaná dobrovoľne, neevduje sa ako uchádzačka o zamestnanie a určitý príjem si zabezpečuje len na osobnú potrebu v súčasnosti vo výške do 240,- mesačne, pričom si neplní ani vyživovaciu povinnosť maloletej, ktorá bola predbežným opatrením doposiaľ zverená otcovi, súd určil výživné posudzujúc jej subjektívne schopnosti ako aj oprávnené výdavky na výživu maloletej. Takto súd určil výšku vyživovacej povinnosti matky v sume 50,-€ mesačne. Výživné sú rodičia povinní platiť vždy do 15. dňa daného mesiaca vopred k rukám starých rodičov maloletej, do ktorých starostlivosti súd maloletú zveril, v tejto časti ako aj v časti zverenia maloletej do starostlivosti matke a úpravy styku otca s maloletou súd zmenil skoršie rozhodnutia vo veci samej.

Za účelom zabezpečenia pravidelného kontaktu matky maloletej s dieťaťom a zabráneniu nožnej hrozby obmedzovania styku matky s dieťaťom, vyplývajúcej z narušených vzťahov najmä medzi starými rodičmi a matkou dieťaťa súd upravil styk matky s maloletou Q. tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou Q. v utorok a piatok každého kalendárneho týždňa vždy v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu každého kalendárneho týždňa v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že osoby, ktorým je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sú povinné maloleté dieťa na styk s matkou riadne pripraviť, v určený deň a hodinu maloleté dieťa matke odovzdať v mieste bydliska maloletého dieťaťa a v určený deň a hodinu maloleté dieťa od matky maloletej prevziať. Doba styku bola súdom upravená s prihliadnutím na vek a denný režim dieťaťa a skutočnosť, že matka sa zdržiava najmä okrem piatka a víkendov mimo blízkosti miesta bydliska dieťaťa - v súčasnosti privyrábajúc si na východnom Slovensku. Súd styk otca s maloletou neupravil, pretože tento býva v spoločnej domácnosti so starými rodičmi a maloletou, takto sa má možnosť s dieťaťom stretávať ľubovoľne.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. písm. a) O.s.p. a keďže konanie sa mohlo začať i bez návrhu, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).